

Verkondiging in de Sint Jansbasiliek, 18/19 november 2023
33ste zondag door het jaar¹

Het evangelie van de talenten.

Ik zie ons nog zitten tijdens de jaarlijkse heilige Mis bij de opening van het schooljaar. De kerk was overvol. Heel de school moest naar de Mis. Wij waren immers een katholieke school, gesticht door de paters augustijnen. Eén van hen was de celebrant. Het evangelie was dat van vandaag: de talenten.

Wij moesten van geluk spreken. Onze lieve Heer had ons talenten toevertrouwd. De één had er vijf, de ander twee, een derde één. Wij zaten schichtig om ons heen te kijken: wie van ons had er vijf, wie twee, wie één? En ik? Had ik er wel een? Wat deed ik ermee? Of verspilde ik m'n talent? Een zware last werd ons door de stevig prekende pater-leraar op de schouders gelegd. Je moest woekeren met je talent. Alles eruit halen. Het was je allemaal zomaar gegeven: de mogelijkheid om naar deze geweldige school te gaan, je ouders die zoveel voor je over hadden, de overheid met haar studietoelage. Ik vond die heilige Mis de meest beklemmende van het jaar. Zou ik het wel kunnen waarmaken?

Wie wordt er bedoeld met die man die zijn ene talent in de aarde wegstopte? Ik vond hem eerlijk gezegd (durf ik na al die jaren opbiechten) wel verstandig. Geen risico's op de beurs of bij de bank. Veilig weggestopt dat talent. Eigenlijk zit dat ook wel een beetje in mij en misschien ook wel in u: op safe spelen, geen rare sprongen. Laten we houden wat we hebben.

Waarom krijgt hij zo'n hard verwijt?

---

¹ Spreuken 31passim; 1 Tess. 5, 1-6; Matteüs 25, 14-30

Wij denken nu dat hiermee gelovigen werden bedoeld die geen enkel avontuur wilden, alle risico's wilden vermijden, alles nauwkeurig bij het oude wilden laten in de maatschappij, in het geloof, hun geloofsgemeenschap, de jarenlang vertrouwde verhoudingen.

Men denkt dan vooral aan de Sadduceeën.

Zij vormden een belangrijke stroming in het joodse geloof van Jezus' dagen: geleerde, welvarende gelovigen met veel invloed in samenleving en godsdienst, die niets wilden weten van verandering, bekering, samenwerking met minder gevormde, minder invloedrijke gelovigen. Zij stopten hun religieuze talent om zo te zeggen in de grond.

Maar we moeten niet zozeer naar anderen wijzen, maar ook onszelf nagaan. Zou er in mijn geloofspraktijk niet een tandje bij kunnen: in mijn trouw aan mijn kerkbezoek, mijn inspanning voor rechtvaardigheid en liefde in de samenleving, in de parochie, voor mijn naasten, de zieken, de eenzamen?

In de eerste lezing uit het boek van de Spreuken wordt een talentvolle vrouw ten voorbeeld gesteld. Zij moet geprezen worden, staat er, omdat zij de Heer vreest. Dat betekent niet zozeer dat zij angst heeft voor God, maar dat zij ruimte maakt in haar leven voor de Heer en zijn gemeenschap.

Dit mooie gedicht over de vrouw, waaruit wij een stukje hoorden, vinden we in het laatste hoofdstuk van het wijsheidsboek van de Spreuken. Het gaat dertig hoofdstukken lang over mannen, die de samenleving, de politiek, de economie bestieren.

Maar is dat alles?

Wie de eindeloos vele politieke debatten in deze weken voor de verkiezingen weet uit te houden, zou het zomaar kunnen denken.

Maar er is meer, leert het gedicht ons.

Zoemen we nog eens in op deze vrouw.

Wat doet zij?

Drie activiteiten.

Ten eerste strekt zij haar handen uit naar het spinrokken en houdt de weefspoel in haar vingers. Dat betekent zij dat zij zorgt voor kleding om haar gezin: dat de leden van haar gezin en er goed uitzien en beschermd zijn tegen koude van de winter en de hitte van de zomer.

Ten tweede opent zij haar hand voor de behoeftige en strekt zij haar armen uit naar de misdeelde. Zij is dus niet gekluisterd aan aanrecht en naaimachine, maar zij treedt ook naar buiten.

Zoals zij haar gezin verzorgt zo is zij ook actief in de samenleving; zij is niet alleen uit op haar economische winst, maar ook op rechtvaardige verhoudingen, de solidariteit met de armen.

Ten derde -zoals al gezegd- vreest zij de Heer: niet angstig, maar ruimte makend voor God, voor het geloof in haar hart, haar leven, in haar gezin en de samenleving.

Dat is toch wat meer en wat rijker dan wat die vrome pater augustijn ons voorhield tijdens de openingsmis van het schooljaar. Het gaat er niet om dat ik angstig om me heen kijk, gebukt ga onder de klemmende vraag of ik wel genoeg doe, of ik dit alles wel waardig ben; dat ik alleen maar bezig met mijn persoonlijke talenten en voordeel, met mijn rapportcijfers, diploma en carrière; dat ik angstvallig houd wat ik heb; dat de verhoudingen blijven zoals ze altijd zijn geweest, maar dat wij royaal ons talent ontwikkelen voor wat ons leven werkelijk menselijk maakt, - tot eer van God en geluk van de mensen. Amen.